

Prædiken til 20. søndag efter trinitatis

Matt. 22, 1-14

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Jesus tog til orde og talte igen til dem i lignelser: »Himmeriget ligner en konge, der holdt sin søns bryllup. Han sendte sine tjenere ud for at kalde de indbudte til brylluppet, men de ville ikke komme. Så sendte han nogle andre tjenere ud, der skulle sige til de indbudte: Nu er der dækket op til fest; mine okser og fedekalve er slagtet, og alt er rede. Kom til brylluppet! Men det tog de sig ikke af og gik, én til sin mark, en anden til sin forretning, og andre igen greb hans tjenere og mishandlede dem og slog dem ihjel. Men kongen blev vred og sendte sine hære ud og dræbte disse mordere og brændte deres by. Så sagde han til sine tjenere: Bryllupsfesten er forberedt, men de indbudte var ikke værdige. Gå derfor helt ud, hvor vejene ender, og indbyd, hvem som helst I finder, til brylluppet. Og disse tjenere gik ud på vejene og samlede alle, som de fandt, både onde og gode, og bryllupssalen blev fuld af gæster. Men da kongen kom ind for at hilse på sine gæster, fik han dér øje på en, der ikke havde bryllupsklæder på. Han spurgte ham: Min ven, hvordan er du kommet ind uden bryllupsklæder? Men han tav. Da sagde kongen til sine tjenere: Bind hænder og fødder på ham og kast ham ud i mørket udenfor. Der skal der være gråd og tænderskæren. Thi mange er kaldet, men få er udvalgt.« Matthæusevangeliet 22,1-14

Festoriginalen

Derude, hvor vejene ender - hvordan mon der ser ud? Hvem opholder sig dér? Hvordan kommer man derud - eller derfra?

I en by fører vejene et sted hen. I Hillerød bliver man ofte mindet om det. Når man fx står på Frederiksværksgade eller Fredensborgvej. Gamle gade- og vejnavne fortæller en historie om, hvor trafikken op igennem tiderne har ført hen. Vejen har naturligvis et mål. Men der kan også være veje, som ved byens grænse ender blindt. Efter det er der kun ingenmandsland. Det er dér, hvor vejene ender. Ingenmandsland.

Ingen, der hørte Jesu lignelse første gang, var i tvivl. Derude hvor vejene ender, der var man på grænsen. Man opholdt sig kun dér, hvis man var udstødt. Udenfor. Der kunne være mange grunde til, at mennesker mest var derude ved grænsen. De var uglest af mange årsager. Men langs gærderne ved markerne, hvor vejene ender blindt; derude var man ikke mindst efter mørkets frembrud lige på grænsen mellem liv og død, mellem sikkerhed og fare, mellem mulighe-

den for fællesskab og udelukkelse.

Det dårlige selskab holdt til derude. Nogle forhutlede stakler. Fattige. Ildelugtende. Måske også farlige som stratenrøvere. I hvert fald ville en fornuftig borger i landsbyen undgå dem.

Derude, hvor vejene ender, er der tit heller ingen vej tilbage. Man siger ellers gerne: ”Hvor der er vilje, er der vej”. Men menneskeligt talt: når vejen er lukket, når vejen ender, er det ofte uoverskueligt at se nogen vej tilbage.

De, der ikke bare kom ud, hvor vejen ender blindt, men bliver ved at opholde sig dér, hvor vejene ender, er dem, som i Jesu lignelse bliver inviteret indenfor. De kan nemlig hverken se nogen vej frem eller tilbage.

Jesus fyldte sit liv ud med at opsøge og finde den slags mennesker. Det er jo netop mennesker af alle slags. For et menneskeliv kan ende blindt på mange måder. Men fælles for alle dem, der er havnet i en blindgyde, er det, at det er et forfærdeligt sted at være. Det gør ingen forskel, om man ligger, som man selv har redt, eller man ganske uskyldigt er blevet blandt dem, der nu er til overs.

Evangeliet er tæt befolket med fortabte skæbner, som Jesus opsøgte. Det ved vi. I flæng nævner evangelisterne: toldere, prostituerede, fremmede, syge, vantro. På én eller anden måde er det betegnende for Jesus, at han havde en god smag for dårligt

selskab.

Men det var ikke, fordi han havde en social-realistisk trang til at være deprimeret. Tværtimod sammenlignede han sin mission som at skabe bryllupsstemning blandt mennesker. Så den fineste fest og det dårligste selskab var Jesus i en nøddeskal.

Der var ligeså mange på Jesu tid som på vores, der havde deres på det tørre. Også i forhold til Gud. Så de var ikke sene til at kritisere Jesus for hans ubekymrede menneskesyn. Tænk at påstå, at vi alle i Guds øjne er lige meget værd! Så Jesus fortalte en lignelse om, at Gud er som en mand, der er så opsat på at holde fest, at han hellere vil fylde sin gildesal med rakkerpak end sidde med en overfornem inderkreds.

Den anden side af evangeliet og den vigtigste er, hvad den siger om Gud. At tænke sig Gud som en vært, der er så glad for fest, at det betyder alt for ham at se nogen omkring sig! Ja, det er faktisk så overvældende, når Jesus fortæller om hans trang til at have mennesker omkring sig, at man må sige, det er ganske uværdigt for Gud. Næsten som om han behøver at gøre mennesker glade.

Men det er netop én af grundene til, at evangeliet om Jesus siger noget helt fantastisk anderledes om Gud end alle de andre religioner, jeg kan komme i tanker om. For Jesus var så indtrængende i sin kærlighed til mennesker, at han ikke kunne forestille sig andet, end at Gud måtte lide af den samme hovedløse tilbøjelighed til at opsøge og fin-

de netop de fortabte.

At tænke sig en Gud, som ikke kan være tilfreds med at være Gud, hvis ikke han har nogen at være Gud for! Men sådan er evangeliets helt radikale tro på, at Gud er kærlighed. Gud var også Gud, før mennesket blev til. Men det ligger i Guds eget væsen at være Gud sådan, at han ønsker sig - og ønsker sig inderligt - at være Gud for mennesket.

Så når evangeliet fortæller om denne mærkelige festoriginal, der har dækket op til fin fest og bagefter sender sine tjenere ud for at hente samfundets udskud ind, fordi han bare må feste, tegner Jesus et billede af Gud, som er så blasfemisk, at de andre religioner gerne giver ham patentet på det.

Nu tænker du måske: festoriginal? Det var da ikke lige sådan, det lød hos Mattæus: Det var noget med en temmelig temperamentsfuld konge, der brænder byer af, og smider folk ud, fordi de ikke lever op til dresscode!

Ja, for lige netop denne vidunderlige historie om Guds store gæstebud for samfundets udskud har Mattæus fået helt galt i halsen. Det ved vi, fordi Lukas også fortæller den. Hos Lukas beskriver lignelsen, hvem det var Jesus opsøgte blandt mennesker. Og det blev til en dejlig historie om en gæstgiver, der kunne blive helt fortvivlet over det, hvis ingen ville fejre gudsrigetets glæde med ham. Hos Mattæus derimod er lignelsen blevet til en forklaring af, hvorfor jøderne forkastede Jesus og korsfæstede ham i Jerusalem, og dermed æggede Gud til en retfærdig hævn,

da byen blev ødelagt 40 år efter.

Men det er et mere rammende billede af Gud, at han søger derud, hvor vejene ender, for at få salen fyldt op med mennesker, der bare ønsker at tage for sig af retterne. Og sikke en bryllupsfest! Og sikke en Gud, der kaster sit rige i grams, fordi han elsker så hovedløst, at han ikke engang tænker på sin egen værdighed. Det gør han rigtignok i Mattæus' historie om kongen, der brænder byer af i vrede. Men ligner dét, den Gud, der blev kød og blod i Jesus?

Historien om gudsrigets paradoksale måltid, som giver det største til de mindste, får altså to helt forskellige pointer hos Lukas og Mattæus. Det minder os om, at kristendommen hele tiden bliver til. I fortolkning. At være kirke er at være med i sådan en fortolkningsproces, hvor kristendommen bliver til.

Jeg hørte for nylig én sige, at hvis man skulle være kristen, så skulle man mene dét og dét og dét. Jeg kunne sådan set godt tilslutte mig både det ene og det andet og det tredje. Men faktisk slet ikke, at det skulle gøre det ud for et facit på, hvad enhver anden skulle mene for at kunne kalde sig en kristen. Hvorfor ikke? Fordi det er som at smide folk på porten pga. forkert dresscode. Ligesom hos Mattæus.

Men den Jesus, evangeliet fortæller om, var alt for meget festoriginal til at tage sig selv og folks trosbekendelser så alvorligt. Han sagde: ”din tro har frelst dig” til folk, han overhovedet ikke havde haft lejlighed til at

interviewe i trosspørgsmål først. Fordi de havde brug for frelsen. Og ikke fordi de kunne præstere troen.

Det var hovedløs menneskekærlighed, der gjorde det. Men at være kirke har noget med det at gøre. For den kan jo godt stivne i en uhellig sikkerhed på, hvad kristendom er. I stedet for at turde være i det, at kristendom hele tiden bliver til.

Ligesom en fest skrider frem efterhånden, som glassene bliver tømt, og talerne bliver holdt, og dansen tager over. Vi ved ikke, hvilke oplevelser vi kommer hjem med, når vi går til en fest. Det har kristendommen råd til. Fordi den er til for mennesker.

Kirken er et gammelt hus. Den er et meget ældre hus, end Lillerøds middelalderkirke. Kirken er den helligdom, som Gud har villet bo i fra skabelsen af.

Dog sig en bolig underfuld bygged han selv af støv og muld rejste af gruset i nåde.

Gud skabte mennesket som en jordklump og pustede sin egen livsånde i ham og hende - af jord er vi kommet - og det er sådan, at Gud tog bolig hos mennesket.

Vi er Guds hus og kirke nu bygget af levende stene, som under kors med ærlig hu troen og dåben forene. Var vi på jord ej mer end to bygge dog ville han og bo

hos os i hele sin vælde.

Så menneskelig vil Gud være. Guds hus - det er os - det er, når der er festdag for Vorherre. Når klokken kalder til gudstjeneste og dåb, hvad enten der er højt til loftet eller ej i fysisk forstand. Der bliver højtid, når han selv vælger at slå sig ned hos os. For det er stort at være menneske. Det er stort at være indbudt. Selv et par stykker, også selvom de er hentet ind fra det yderste af, hvor vejene ender, bliver en helligdom, der kan fejre bryllupsfest med sin Herre

Carsten Mulnæs
Lillerød Kirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 323: Kirken den er et gammelt hus
Nr. 28: De dybeste lag i mit hjerte
Nr. 411: Hyggelig, rolig
Nr. 487: Nu fryde sig hver kristen mand
Nr. 475: Går det, Herre, som jeg vil.

(Prædikenen indgår i prædikensamlingen *Lillerødprædikener*, der udkommer sidst på året 2021).

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
- hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk